خراسان روزنامه صبح ایران
دو شنبه ۳ دی ۱۳۹۷ . ۱۶ ربیع الثانی ۱۴۴۰ . شماره ۱۹۹۹۴

سفیر هند: سیستم پرداخت پول نفت ایران به روپیه تکمیل می شود

فارس- سفیر هند در تهران اعلام کرد واردات نفت دهلی نو از ایران متوقف نشده و به خرید نفت ادامه می دهیم. سورابح کومار گفت: واردات نفت هندوستان از ایران متوقف نشده، ماهانه به طور متوسط ۱/۲۵ میلیون تن نفت از ایران وارد کرده ایم و این روند ادامه خواهد یافت. وی درباره توافقات اخیر بین دو کشور و روند ایجاد کانال پرداخت مالی گفت: برای این منظور از یک کانال پرداخت به روپیه استفاده خواهد شد. ما در حال همکاری با بانک UCO برای سازو کار پرداخت به روپیه هستیم و این سازو کار تا دو هفته آینده به طور کامل توسعه خواهد یافت.

یادداشت روز

جواد غیاثی
economic@khorasannews.com

زمان پاسخ گویی ژنرال های نفتی فرا نرسیده است؟

دوازدهم تیر ماه ۱۳۹۶، بعد از امضای قرارداد توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی، با وجود سیاسی شدن موضوع و هیاهوی بسیار درباره این قرارداد، گوش بر سر و صداها بستیم و سخنان کارشناسان را درباره برخی مفاد قرارداد، جریان مالی (که بعد توسط وزیر نفت در مجلس ارائه شد)، دوره قرارداد و وضعیت بازپرداخت و نرخ بازده پروژه شنیدیم و سعی کردیم بدون جانبداری نظرمان را بگوییم. جمع بندی این بود که با وجود برخی ایرادهای بنیادی، قراردادهای جدید نفتی برای میادینی چون فاز ۱۱ موجه بود و حضور شرکت اروپایی توتال برای توسعه میدان، در روزهایی که باروی کار آمدن ترامپ، تردیدهای بین المللی درباره رفع تحریم ها و امکان کار با ایران روز به روز در حال افزایش بود، علاوه بر مباحث اقتصادی که در مجموع قابل دفاع بود، یک موفقیت سیاسی هم به حساب می آمد. اما یک ابهام بزرگ وجود داشت که تا مدت ها روشن نشد: "تعهدات طرف ها در صورت بازگشت تحریم ها". به بیان دیگر سوال و ابهام اساسی این بود که ریسک بازگشت تحریم ها بر دوش چه کسی است؟ تحلیل این بود که اگر توتال این ریسک و تبعات آن (از جمله عدم النفع تاخیر در توسعه میدان[۱] و ضرر ناشی از برداشت قطر) را بر عهده نگرفته باشد، قرارداد ۱۲ تیر ۹۶ یک قرارداد بسیار بد اقتصادی با برخی منافع نمادین سیاسی بود، اما اگر توتال این ریسک را می پذیرفت، قرارداد فاز ۱۱، یک قرارداد خوب اقتصادی همراه با منافع سیاسی بود.

سعی می کردیم خوشبین باشیم و از شیرینی های توسعه فاز ۱۱ بعد از ۱۶ سال بلاتکلیفی[۲] بنویسیم و این که این بار چشم آبی ها، بدقولی نخواهند کرد. اما پرسش اصلی پابرجا بود: ریسک بازگشت تحریم (در سناریوهای مختلف؛ از کارشکنی آمریکا تا برهم خوردن برجام توسط رئیس جمهور جدید آمریکا و در نهایت بازگشت تحریم شورای امنیت) بر عهده چه کسی است؟ این ابهام وجود داشت تا این که چهار ماه و نیم بعد، یعنی شنبه ۲۷ آبان ماه ۱۳۹۶، وزیر نفت به صراحت گفت که توتال فقط در صورت بازگشت تحریم های «شورای امنیت» می تواند از پروژه کنار برود. زنگنه آن روز گفت: "ما قرارداد معتبر قانونی با توتال، سی ان پی سی و پتروپارس داریم و در آن مشخص شده است که این شرکت در چه شرایطی می تواند از این پروژه کنار برود". وی تاکید کرد: "توتال در شرایطی می تواند از این پروژه کنار برود که تحریم های بین المللی از سوی شورای امنیت علیه ایران اعمال شود". این جملات زنگنه که توسط خبرگزاری رسمی دولت (ایرنا) و همچنین وزارت نفت (شانا) انتشار یافت، به سرعت در رسانه های مختلف پخش شد و آبی بود بر آتش انتقادات. ما هم به آینده توسعه فاز کلیدی[۳] ۱۱ امیدوارتر شدیم.

اما این امیدواری با شدت تهدیدات ترامپ و اظهارات چندپهلوی مدیرعامل توتال به مرور رنگ باخت. در نهایت بعد از خروج آمریکا از برجام، توتال هم به طور رسمی از ایران خارج شد و قصه پرغصه عروس هزاردامادپارس جنوبی[۴] باز هم به دوره تلخش رسید.

اما تلخی این قصه فقط به خاطر خروج توتال و معطل ماندن پروژه و عدم النفع و خسارت ملی نبود. توتال نه به خاطر تحریم های بین المللی، بلکه به خاطر تحریم یک جانبه آمریکا از قرارداد خارج شده بود و علی القاعده ما باید طبق قرارداد از این شرکت شکایت می کردیم. اما مسئولان وزارت نفت جملاتی ناامید کننده بر زبان آوردند مبنی بر این که توتال در آمریکا سهام دارد و باید به این شرکت حق داد. تا این که در همین هفته مشکین فام، مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس (شرکت دولتی زیرمجموعه شرکت ملی نفت و مسئول مدیریت و توسعه فازهای پارس جنوبی)، در پاسخ به سوالی راجع به شکایت از توتال به خاطر خروج از پروژه گفت: "آن چه با توتال پیش رفتیم مطابق ماده ۴۶ قرارداد است و شرایط برگشت تحریم تا کنون مرّ قرارداد دنبال شده و خلاف آن انجام نشده است".

در این میان، یا وزیر نفت از متن قرارداد فاز ۱۱ بی اطلاع بوده یا ...؟ دیگر نیازی به ادامه دادن این قصه تلخ نیست؛ کاش ژنرال های نفتی که آمدند عقب افتادگی ها را جبران کنند، پشت هیمنه رسانه ای- سیاسی خود پنهان نشوند و توضیح بدهند، وقت پاسخ گویی رسیده است.

به ویژه آن که این اتفاقات در روزهایی می افتد که توتال در پرونده توسعه فاز ۲ و ۳ پارس جنوبی (مربوط به سال ۷۶ که باز هم در دوران وزارت نفت زنگنه بود) به دلیل پرداخت رشوه به مقامات ایرانی، در فرانسه محکوم شده است. پیشتر توتال به خاطر بررسی این موضوع در آمریکا با دادگاه مصالحه کرده بود تا پرونده بررسی نشود. زنگنه در این باره در مجلس، چشم در چشم نمایندگان ملت گفته بود که مدیرعامل توتال به من گفته موضوع دادگاه آمریکایی مربوط به ایران نیست[۵]! بماند که در سند دادگاه آمریکایی نه تنها به صراحت به ایران اشاره شده بلکه مشخصات مدیر ایرانی دریافت کننده رشوه هم تشریح شده است که به سادگی به یکی از آقازاده ها می رسد! در هر حال، اکنون دیگر محاکمه انجام شده و دادگاه فرانسوی حکم داده است، آیا زمان آن نیست که شیخ الوزرا توضیح بدهد در دوره قبلی وزارتش، چه کسانی رشوه گرفتند؟ نیازی به عذرخواهی از ملت نیست؟ در این شرایط البته لازم است که قوه قضاییه هم وارد میدان شود و راسا مقصران این مفاسد را معرفی یا اگر در گذشته محکوم شده وزندانی اند، اعلام کند.

سخن آخر این که، وزیر محترم نفت که نیمی از عمرشان را وزیر بوده اند، طی ۱۶ سال وزارت بر نفت، در کنار خدمات ارزنده، تصمیمات پرحاشیه و اظهارات متناقض و اقدامات خسارت بار هم کم نداشتند؛ از تغییر ساختارهای دهه ۷۰ و چندین قرارداد پرمفسده نفت و گازی در آن دوره تا معطل گذاشتن توسعه میادین و تصمیمات عجیب و خسارت بار درباره کارت سوخت در دوره جدید. ای کاش ایشان برای صیانت از بخش های مثبت خدمات خودهم که شده، این روزها درباره ابهامات و مشکلات موجود توضیح بدهد. افکار عمومی منتظر توضیح است اگر چه می دانیم هیمنه رسانه ای- سیاسی ژنرال ها[۶] و لابی ها در بهارستان[۷]، یک حاشیه امن برای ایشان ایجاد کرده است که نیازی به پاسخ گویی نمی بینند.

پانوشت:

[۱] طبق گفته خود وزیر نفت هر یک سال تاخیر در توسعه هر فاز پارس جنوبی، ۵ میلیارد دلار به کشور ضرر می زند!

[۲] بلاتکلیفی این میدان بعد از امضای موافقت نامه اصولی (MOU) در سال ۱۳۷۹ در دوره وزارت همین آقای زنگنه با همین توتال شروع شد! برای دانستن جزئیات بیشتر درباره تاریخچه کارشکنی ها و تعلل های توتال، به یادداشت مورخ ۱۹ آبان ۹۵ با عنوان "بدقول ها، گازهای ترش فاز ۱۱ را شیرین می کنند؟" در همین ستون مراجعه کنید.

[۳] فاز ۱۱ در واقع ۲ فاز است و در مرزی ترین نقطه میدان قرار دارد.

[۴] استعاره ای است که نفتی ها برای فاز ۱۱ به خاطر آمد و شد بسیاری از شرکت ها به این فاز و خروج بی نتیجه به کار می برند.

[۵] ایشان در صحن مجلس مورخ ۲۱ تیرماه ۱۳۹۶ به صراحت از توتال دفاع کردند و گفتند که مدرکی در این باره وجود ندارد! این ادعای عجیب، به تازگی و بعد از اعلام رای دادگاه فرانسوی، از سوی مقامات وزارت نفت تکرار شد.

[۶] این قدرت رسانه ای بارها بر اشتباهات عملکردی وزارت نفت، سرپوش گذاشته و از اقدامات معمولی دستاوردهای بزرگ ساخته است. اوج آن در قهرمان سازی از اقدامات تقریبا هیچ در اجلاس اخیر اوپک و تولید انواع محتوای متنی و تصویری، نمایان شد.

[۷] برای دانستن جزئیات بیشتر در این باره به یادداشت "در نفت چه خبر است؛ «ژنرال» صدایی را خواهد شنید؟" مورخ ۳ آبان ۹۶ در همین ستون مراجعه کنید.

حرف مردم

ستون «حرف مردم» انعکاس دهنده صادق حرف های شماست.

تلفن: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱ پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹ ایتا، آی گپ، سروش: ۹۰۳۳۳۳۷۰۱۰ نمابر: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۲۹

• بعد از گذشت دو ماه از مصوبه دولت برای پرداخت سبد حمایتی به کارمندانی که زیر سه میلیون تومان حقوق می گیرند تا کنون هیچ سبد حمایتی به کارمندان داده نشده. دولت جواب بدهد این سبد چه شد؟

• در جواب همشهری محترم که گفته این همه به فکر حقوق بگیران هستند عرض کنم دولت برای حقوق بگیران هم کاری نکرده.

• امثال زنجانی، جزایری و حالا درمنی حتما همدست های کله گنده داشتند که این مفسدان هر کار خواستند انجام دادند. این افراد هم باید شناسایی شوند. این محکومان نباید راحت در شهر زندگی کنند چرا آزاد می چرخند؟!

• آقایان بزرگوار لطفا پیگیری کنید. دو سال است به دانشگاه آزاد دستور داده شده ۳۰ درصد تخفیف در شهریه فرزندان جانباز زیر ۲۵ درصد اعمال شود اما اعمال نمی کنند بماند انتقالی هم به صورت مهمان است که هزینه درخواست و پول زور مقصد بیشتر از قبل قوز بالا قوز شده است.

• کاش سوختن دانش آموزان زاهدان مسئله اصلی همه نمایندگان و مردم بود نه برخورد یک نماینده.

• پسرم شش ماه است که در نیروی زمینی ارتش خدمت می کند، اما هنوز دفترچه بیمه و حقوقی نگرفته است. آقایان! این رسمش نیست. باید به فکر سلامت نیروی خود باشید.

• من متولد سال ۱۳۶۰ و متاهل هستم. در استخدامی های جدید اصلا نمی تونم شرکت کنم. آخه مگه دهه شصتی ها همه کار درست و حسابی دارند؟ به فکر ما هم باشید.

• آیا قوه قضاییه نباید به پول های دریافتی به عنوان کمک به زلزله زدگان توسط سلبریتی ها رسیدگی و اطلاع رسانی کند؟ می گویند که چون مردم به دولت اعتماد ندارند به ماپول می دهند. آیا شما از دولت قابل اعتمادترید؟ پس وای برما! زلزله ها و سیل ها کم بودند سلبریتی ها هم افزوده شدند. چرا دولت لایحه جرم بودن این نوع کارها را به مجلس نمی برد؟

• آقایان مسئول آیا حمیدرضا باقری درمنی را که اعدام کردید، عوامل پشت صحنه ای را هم که به باقری خط می دادند و از او در همه مراحل بانکی و شرکت نفت و ... حمایت می کردند تا مال و اموال دولت و مردم را به یغما ببرند و خوش گذرانی کنند مجازات کردید یا نه؟!

• تعداد فراوان فروشگاه های زنجیره ای کوروش در منطقه طلاب میدان ابوریحان و خیابان مفتح و خیابان دریا باعث ورشکستگی و تعطیلی بسیاری از فروشگاه های انتهای آخر سیمتری طلاب مثل رفاه آوران و سلام شده است.

• خودروهای تولیدی داخلی دوگانه سوز که از سال ۸۵ به بعد با هزینه اضافه تر حداقل یک تا سه میلیونی وارد بازار شده اند هم اکنون باید ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار تومان بپردازند تا کارت معاینه فنی بگیرند. واقعا خجالت آور است.

• باید روزی چند بار برای دانش آموزان سوخته گریه کرد که وزیر آموزش و پرورش کشور نفت خیزشان برای وسایل گرمایشی مدارس بودجه ندارد اما گفته است می خواهد برای ۱۰ هزار کلاس اسباب بازی بخرد! بطحایی باید استعفا می کرد اما حتی در مراسم تشییع دختربچه های پرپر شده شرکت نکرد. همان کاری که وزیر سابق، حاج بابایی هم در زمان سوختن شین آبادی همین رفتار را تکرار کرد! (یک معلم)

• ما از کسانی هستیم که برای خودروی هاوال در خرداد ماه از بهمن موتور پیش خرید کردیم. این خودروساز خودروی ما رو در انبارهایش احتکار کرده و تحویل نمیده تا حالا هم چندین بار خودروی ما رو گرون کرده از ارز دولتی هم استفاده کرده و بانک مرکزی هم اسامی شرکت های استفاده کننده از ارز دولتی رو منتشر کرده ولی متاسفانه این شرکت باز هم دنبال گران کردن خودروهایی است که باید به ما تحویل بده.

• آقای رئیس جمهور روحانی تکلیف نیروهای شرکتی در شرکت توزیع نیروی برق در وزارت نیرو را مشخص کنید. این نیروها کی تبدیل وضعیت می شوند؟

• آقای لاریجانی اگر بالاخره قبول کردید که دولت در زمینه ارز درست عمل نکرده بفرمایید چرا شما اقدامی نکردید؟ چرا هشدارهای دیوان محاسبات را نادیده گرفتید؟ چرا به هشدارهای دلسوزان توجهی نکردید؟ کمیسیون اقتصادی و مرکز مطالعات چرا کاری نکردند؟ وظیفه نظارتی مجلس چه شد؟ حالا مردم به خاک سیاه نشستند و اقتصاد و بازار به این روز افتاده چه جوابی در پیشگاه خدا و شهیدان و ملت نجیب و صبور ایران دارید؟

• حالا که دلار نسبت به دوماه قبل ارزان ترشده اما اجناس همچنان گران است و ارزان نمی شود پس به تولید کنندگان و واردکنندگان همان دلار ۲۰ هزار تومانی را بدهند.

• حداقل دولت برای مردم توضیح دهد که چرا نمی تواند بر قیمت های افسار گسیخته بازار نظارت کند؟

• این سبد کالای کارگران بخش خصوصی چه شد؟ از استاندار و شورای شهر و مجلس شورای اسلامی بپرسید مگر ما جزو افراد کم درآمد جامعه نیستیم؟!

بازتاب

این ستون هر روز خبرها و مطالب پربازنشر و پربازدید فضای مجازی را در اختیار خوانندگان عزیز قرار می دهد

برای دیدن فیلم ها و ویدئوهایی که در ستون بازتاب درباره آن ها نوشته ایم کافی است کیوآر کد روبه رو را از طریق گوشی همراهتان اسکن کنید و از دیدن آن ها لذت ببرید.

حاضر جوابی وزیر جوان، نمک گیری دزد و حماسه جدید خیابانی!

2.2 M views

نامه‌ای به پدر و مادرهای گوشی به دست

تصویری از دلنوشته یک کودک که ادعا شده هشت ساله است، فضای مجازی را پر کرد. او خطاب به پدر و مادرش که انگار دایم گوشی به دست هستند، می نویسد: «چرا به من توجه نمی کنین و باید همش گوشی دستتون باشه؟ من مهمم یا گوشی؟ پس به من توجه کنین اگه نکنین منم همین کارو انجام می دم. بدرود پدر و مادر عزیز» کاربری نوشت: «مایه خجالت باید باشه! همین بچه ها هستند که به خاطر بی توجهی، اولین کسی(غریبه) که کمی بهشون توجه بکنه می تونه همه جور بهشون صدمه بزنه!! لطفا بیدار بشین!» کاربر دیگری نوشت: «طرز استفاده برخی از ما والدین از تلگرام و اینستاگرام معضلی شده برای جامعه و خانواده ها در حالی که این فناوری می تونه کمک های بسیاری به آموزش و بالا بردن فرهنگ خانواده ها بکنه.»

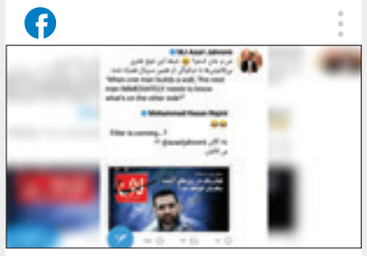

2.2 M views

حاضر جوابی آذری جهرمی

واکنش وزیر ارتباطات به مطلب طنز بی قانون که چهره او را در قالب جان اسنو در سریال تاج و تخت فتوشاپ کرده و عبارت «فیلترینگ می آید» را روی آن نوشته بود، در فضای مجازی مورد توجه قرار گرفت. او جمله ای از دیالوگ همین سریال را در پاسخ این عکس طنز نوشت که می گوید: «وقتی یک مرد دیواری می سازد، دیگری باید فوری فکر کند آن سوی دیوار چه خبر است؟» کاربری نوشت: «خوبی وزیر جوان همینه که هم اهل فیلم دیدنه و هم خیلی زود به همه چی واکنش نشون می ده البته دومی ممکنه بد هم باشه!»

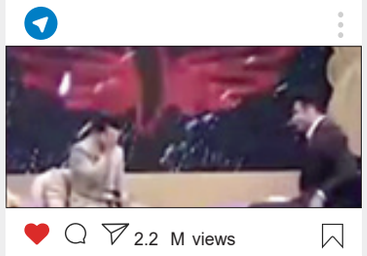

2.2 M views

نمک گیری دزد!

خاطره جالب یک دزد در برنامه «فرمول یک» در فضای مجازی سر و صدای زیادی به پا کرد. در این ویدئو مهمان برنامه که یک دزد بوده تعریف می کند یکی از شب‌ها که می‌رفته سر کار (دزدی) وارد خانه ای شده و دیده غذا آماده است و خیلی هم گرسنه بوده، غذایش را می خورد و پس از شستن ظرف ها می رود و هیچ چیزی سرقت نمی کند علی ضیا از او می پرسد: «چرا چیزی نبردی؟» می گوید: «چون نون و نمک شون رو خوردم.» کاربری نوشت: «عجب دزد بامرامی که حرمت نون و نمک حالیش می شده.» کاربر دیگری نوشت: «من اگه جای صاحبخونه بودم می بردمش پیش خودم کار کنه چون مطمئن بودم که با مرامه.»

2.2 M views

عذرخواهی برای نشر شایعه کافی است؟

چند روز پیش خبری در فضای مجازی منتشر شد که حکایت از خودکشی یک نوجوان ایذه‌ای به خاطر فقر داشت. خبری که پس از چند ساعت تکذیب شد و رسانه منتشرکننده خبر، عذرخواهی کرد. این عذرخواهی ساده، واکنش‌هایی را در فضای مجازی برانگیخت. کاربری در این باره نوشت: «تکلیف هزاران نفری که تکذیب این شایعه به دست‌شون نمی‌رسه یا باور نمی‌کنن، چی می شه؟» کاربر دیگری این گونه واکنش نشان داد: «به نظرم رسانه‌ها باید مسئولانه‌تر عمل کنن. نمی شه هر شایعه‌ای که می‌تونه مخاطب جذب کنه رو منتشر کنن. باید از درستی اخبار مطمئن بشن، بعد منتشرش کنن.»

2.2 M views

حماسه‌ای دیگر از جواد خیابانی

ویدئوی مصاحبه جواد خیابانی و شفر در حالی مورد توجه کاربران فضای مجازی قرار گرفت. او پیش از این هم در مصاحبه به زبان خارجی که به نظر می رسد تسلط کافی ندارد اشتباهاتی را مرتکب شده بود. کاربری نوشت: «اوس جواد اگه بلد نیستی خب بگو یه مترجم بیاد کنارتون، لازم نیست به زور خودت رو مسلط نشون بدی مردم می بینن می فهمن.» کاربر دیگری نوشت: «تو قیافه شفر یه عجب گیری افتادیم خامیه از دست این جواد» کاربری هم نوشت: «باز از خیلی از مسئولان بهتر صحبت می کنه و می فهمه که اونا چی میگن.»

وسایل گرمایشی ۳۶ درصد مدارس خراسان رضوی استاندارد نیست

آتش در کمین ۱۶ هزار کلاس

هنوز چند روزی از تراژدی آتش سوزی در دبستان "اسوه" زاهدان نمی گذرد؛ حادثه تلخی که در آخرین روزهای پاییزی، جامعه را از وقوع چنین حادثه ای اندوهگین کرد و البته تلنگری هم به مسئولان بود که توجه بیشتری به استاندارد کردن وسایل گرمایشی در مدارس داشته باشند. از همین رو، بخشی از جلسه روز گذشته شورای آموزش و پرورش استان نیز به همین موضوع اختصاص داشت و آن طور که مدیرکل آموزش و پرورش استان در این جلسه هشدار داد، ممکن است در مدارس استان نیز شاهد تکرار این تراژدی باشیم؛ چرا که به گفته قاسمعلی خدابنده، ۳۶ درصد مدارس خراسان رضوی یعنی ۱۶ هزار و ۱۵۰ کلاس درس در ۹ هزار واحد آموزشی فاقد سیستم گرمایشی استاندارد هستند و اگر برای اصلاح سیستم گرمایشی مدارس استان چاره ای اندیشیده نشود، احتمال تکرار حادثه مشابه آتش سوزی که در زاهدان اتفاق افتاد، در خراسان رضوی نیز وجود دارد. به گزارش «خراسان»، روز گذشته مدیرکل آموزش و پرورش خراسان رضوی گفت: در سال ۹۷ دولت برای اصلاح سیستم گرمایشی مدارس استان بیش از هشت میلیارد تومان اعتبار اختصاص داده است. با افزایش قیمت ها در بازار نمی توانیم با اعتبار اختصاص یافته بخش اعظمی از مدارس فاقد سیستم گرمایشی استاندارد را اصلاح کنیم. وی تصریح کرد: اگر اصلاح سیستم گرمایشی مدارس استان با همین روند ادامه یابد به ۱۰ سال زمان نیاز است و باید اقدامات فوری در این زمینه انجام داد.

خراسان khorasannews.com

مخاطبان روزنامه خراسان در استان های خراسان شمالی، خراسان جنوبی و سیستان و بلوچستان می توانند مطالب مربوط به تیتر های زیر را که در صفحه اول آمده است، در شماره امروز روزنامه خراسان رضوی یا سایت اینترنتی روزنامه خراسان به نشانی www.khorasannews.com مطالعه کنند.

ضرب الاجل استانداری خراسان رضوی برای واگذاری پدیده به «شهر خودرو» خراسان رضوی صفحه ۶

مرغ در آستانه سقوط خراسان رضوی صفحه ۳

جراح دندانپزشک
دکتر شبستری
@drshabestari
وبسایت: www.drshabestari.com
۰۵۱-۳۸۴۵۵۸۲۶
آدرس: مشهد، خیابان ابن سینا ۲/۳، روبروی سه راه ادبیات، ساختمان ۴۶ بلوک ۲ طبقه ۲
۹۷۱۴۹۷۶۳/ص